



**Proves d'accés a cicles formatius de grau mitjà de formació professional inicial,
d'ensenyaments d'arts plàstiques i disseny, i d'ensenyaments esportius 2011**

Competència en llengua catalana Sèrie 1

**SOLUCIONS,
CRITERIS DE CORRECCIÓ
I PUNTUACIÓ**

Instruccions

Per cada error d'ortografia, gramàtica o lèxic es descomptaran 0,05 punts, fins a un màxim d'1 punt, en les qüestions de la 1 a la 7. Els errors de la qüestió 8 ja es tenen en compte en puntuar la redacció corresponent.



Llegiu atentament aquest text i responeu a les qüestions següents.

EL RATOLÍ D'ORDINADOR

Quan el nord-americà Douglas Engelbart va patentar, el 1970, un «indicador de posició XY per a pantalla d'ordinador», poca gent devia intuir que allò permetria a la informàtica arribar a tothom. Engelbart era un tècnic electrònic amb talent que havia treballat a la NASA i creat després el seu propi laboratori a Standford. Allà va aconseguir
5 més de quaranta patents, entre les quals hi havia un petit aparell que permetia moure un cursor per la pantalla. És a dir, una mena de punter electrònic que permetia situar-se en qualsevol punt del monitor per executar ordres.

El dispositiu es va anomenar *ratolí* perquè el cable que l'unia a l'ordinador recordava la cua d'aquest rosegador. Fora de l'àmbit tècnic, va passar força desapercebut fins que
10 Apple Macintosh el va incorporar als seus ordinadors. Un periodista especialitzat va afirmar aleshores que no hi havia indicis que la gent pogués tenir interès a utilitzar coses com aquella. I això confirma, una vegada més, que fer prediccions és molt arriscat.

El ratolí va facilitar l'ús dels ordinadors al públic general i també va evolucionar. El disseny inicial tenia unes rodetes al costat i després s'hi va posar una discreta bola a sota.
15 El cable va saltar amb els ratolins sense cable, que ja no tenien cua. I després van aparèixer ordinadors que l'incorporen al teclat, amb una forma que ja no recorda gens un ratolí. I això permet constatar que la cosa va fer el nom, però que el nom ja no fa la cosa.

Xavier DURAN. «El ratolí d'ordinador». *Sàpiens* (agost 2010)

1. Per què diu el text a la línia 12 que «fer prediccions és molt arriscat»?

[1 punt]

Perquè sovint la gent s'equivoca quan preveu el que pot passar en el futur, com en aquest cas, ja que el ratolí ha tingut èxit, contràriament al que pensava que passaria el periodista especialitzat al qual fa referència el text.

Resposta clara i completa	1 punt
Resposta vàlida, però amb alguna imprecisió o manca de claredat	0,5 punts
Resposta clarament deficient	0 punts

S'ha de corregir la pregunta amb una visió qualitativa del conjunt, i es poden adjudicar puntuacions intermèdies (de 0,75 o 0,25).

2. Segons el text, quina evolució s'ha anat produint en les característiques dels ratolins?
[1 punt]

1. Els primers ratolins es van dissenyar amb unes rodets laterals.
2. Més endavant s'hi va afegir una bola a la part inferior.
3. Es van dissenyar ratolins sense cable.
4. Hi ha ordinadors amb el ratolí incorporat al teclat, de manera que la seva forma ja no té res a veure amb la d'un ratolí.

4 característiques correctes (rodets, bola inferior, sense cable i incorporació al teclat)	1 punt
3 característiques correctes	0,75 punts
2 característiques correctes	0,5 punts
1 característica correcta	0,25 punts

3. Què vol dir que «això permet constatar que la cosa va fer el nom, però que el nom ja no fa la cosa» (línia 17)?
[1 punt]

Significa que el ratolí va rebre aquest nom a partir de la forma que tenien els models amb cable i que se n'ha mantingut la denominació tot i que n'ha canviat la forma, amb la pèrdua del cable o la incorporació al teclat.

Resposta clara i completa	1 punt
Resposta vàlida, però amb alguna imprecisió o manca de claredat	0,5 punts
Resposta clarament deficient	0 punts
S'ha de corregir la pregunta amb una visió qualitativa del conjunt, i es poden adjudicar puntuacions intermèdies (de 0,75 o 0,25).	

- 4.
- a) Escriviu un sinònim dels mots següents, subratllats en el text, tenint en compte el sentit que tenen en el context en què apareixen:
[0,5 punts]

aleshores (línia 11)	llavors, en aquell moment , etc.
utilitzar (línia 11)	usar, emprar, fer servir, manejar, servir-se de , etc.

- b) Escriviu un antònim dels mots següents, subratllats en el text:
[0,5 punts]

unia (línia 8)	separava, allunyava, distanciava, apartava, desenganxava , etc.
facilitar (línia 13)	dificultar, complicar, obstaculitzar , etc.

Cada resposta correcta es valorarà amb 0,25 punts.

5. Definiu els mots següents, subratllats en el text:

[1 punt]

- a)** aconseguir (línia 4): **arribar a fer o a obtenir alguna cosa (que algú s'havia proposat).**
- b)** periodista (línia 10): **persona que té per professió escriure notícies, fer reportatges o entrevistes, etc.**

Els models de resposta són només orientatius. Cada definició correcta es valorarà amb 0,5 punts. La definició que contingui imprecisions però es pugui considerar acceptable s'ha de valorar amb 0,25 punts.

6. Digueu a quina categoria gramatical (substantiu, adjectiu, etc.) pertanyen els mots subratllats de la frase següent, extreta del text:

[1 punt]

«Un petit aparell que permetia moure un cursor per la pantalla.»

- a)** petit: **adjectiu**
- b)** un: **determinant / determinant article / article (indefinit-indeterminat)**
- c)** cursor: **nom/substantiu**
- d)** per: **preposició**

Cada resposta correcta es valorarà amb 0,25 punts.

7. Digueu quin subjecte tenen els verbs següents dins l'oració del text a la qual pertanyen:

[1 punt]

- a)** va incorporar (línia 10): **Apple Macintosh**
- b)** confirma (línia 12): **això**
- c)** va evolucionar (línia 13): **el ratolí**
- d)** van aparèixer (línia 15): **ordinadors**

Cada resposta correcta es valorarà amb 0,25 punts.

8. Redacteu un text d'unes cent paraules sobre UN dels dos temes següents:

[3 punts]

- a) El funcionament d'algun aparell que utilitzeu habitualment (ordinador, telèfon mòbil, reproductor d'imatge o de so, etc.).
- b) La importància que té la informàtica en la societat actual.

- La valoració del text s'efectua sumant la puntuació adjudicada en cadascun dels apartats que s'indiquen a continuació, però també s'ha de fer una valoració qualitativa global, a partir de la qual es podrà arrodonir i modificar a l'alça o a la baixa la puntuació total d'aquesta qüestió.
- Si el text no respon al que es demana (se n'allunya molt clarament i tracta d'un tema diferent), es valorarà amb 0 punts.
- Si el text és molt breu, cada apartat es puntuarà d'una manera proporcional a l'extensió. Si té menys de 50 mots, es valorarà amb 0 punts.

a) Coherència

Selecció i ordenació correctes de la informació	0,5 punts
Algun problema en l'ordenació o en la selecció de la informació	0,25 punts
Text desordenat i confús	0 punts

b) Cohesió (puntuació, concordança, construcció de les frases)

0-2 errors	0,75 punts
3-4 errors	0,5 punts
5-6 errors	0,25 punts
Més de 6 errors	0 punts

c) Correcció (ortografia, morfosintaxi, lèxic)

0-3 errors	1 punt
4-5 errors	0,8 punts
6-7 errors	0,6 punts
8-9 errors	0,4 punts
10-11 errors	0,2 punts
Més d'11 errors	0 punts

d) Variació

El text fa servir recursos sintàctics variats i un lèxic precís i no conté repeticions; s'hi admetrà alguna deficiència lleu.	0,25 punts
El text presenta pocs recursos lèxics i sintàctics, i alguns mots o estructures es repeteixen sovint.	0 punts

e) Registre

La llengua del text s'ajusta al grau de formalitat i al canal adequats; s'hi admetrà algun error lleu.	0,25 punts
El text conté alguns errors greus pel que fa al canal o al grau de formalitat.	0 punts

f) Disposició

El text respecta els marges, les línies estan disposades correctament i la lletra és ben llegible.	0,25 punts
Hi manca algun dels elements anteriors.	0 punts



L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés